UCHWAŁA NR XLIX/806/18
RADY MIASTA TYCHY

z dnia 21 czerwca 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.) na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, po zaopiniowaniu przez: Komisję Oświaty i Spraw Społecznych oraz Komisję Finansów Publicznych,

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Przyjąć „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Za wykonanie uchwały odpowiedzialny jest Prezydent Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Tychy

mgr Maciej Gramatyka

Załącznik do Uchwały Rady Miasta Tychy
Nr XLIX/806/18
z dnia 21 czerwca 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA TYCHY
NA LATA 2018-2020

CEL PROGRAMU

Wspieranie rodzin przeżywających trudności
w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,
prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE TYCHY NA LATA 2018-2020

Rodzina w ujęciu społecznym jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Ma ona zasadniczy wpływ na funkcjonowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw.
W literaturze przedmiotu rodzina interpretowana jest jako środowisko interakcji społecznych oraz szczególnych więzi opartych na jedności krwi i związkach emocjonalnych, środowisko socjalizacji, a także środowisko wychowawcze. To w rodzinie dziecko uczy się zasad postępowania, jest przygotowywane do pełnienia określonych ról w życiu dorosłym. Rodzina przekazuje wartości i normy i ma przez to ogromny wpływ nie tylko na jednostkę, ale również na kondycję całego społeczeństwa. Żyjąc w rodzinie jej członkowie potrzebują zaspokojenia nie tylko wielu potrzeb, ale także warunków do rozwoju i realizacji celów. Prawidłowo funkcjonująca rodzina daje swoim członkom poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia ich rozwój osobisty, dlatego też każdą rodzinę cechuje system pełnionych przez nią funkcji. Jakkolwiek wszystkie funkcje rodziny są jednakowo ważne, to funkcja socjalizacyjna ma istotne znaczenie ponieważ dotyczy w szczególności wychowania potomstwa. Polega na wieloletnim kształtowaniu osobowości człowieka, przygotowuje do życia w społeczeństwie, do pełnienia różnych zadań, kształtuje określony system wartości, od niej zależy kształt przyszłych pokoleń. Kształtowanie aksjologicznego świata wśród dzieci jest podstawowym zadaniem rodziców.
Nie ulega wątpliwości, że rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym każdego członka społeczeństwa, to właśnie rodzice tworzą dla dziecka to środowisko i stanowią najważniejszy „wzorzec wychowawczy". Tej działalności rodziny nic nie jest w stanie zastąpić, zarówno ze względu na typ więzi łączących członków rodziny oraz obyczajowo i społecznie usankcjonowany fakt konieczności jej posiadania.
Proces socjalizacyjny młodego człowieka przebiega na dwa różne sposoby. Z jednej strony ma on charakter działań celowych, podejmowanych przez rodziców, z drugiej - jest wynikiem specyficznej atmosfery panującej w domu rodzinnym. Na tą odrębną atmosferę składają się między innymi następujące czynniki: tradycja, religia - bądź jej brak, więzi emocjonalne łączące rodziców z dziećmi oraz siebie wzajemnie, a także trwałość tych więzi, zdolność poszczególnych członków rodziny do samodzielnego i konstruktywnego rozwiązywania problemów życiowych oraz stopień integracji społecznej na poziomie środowisk lokalnych, w których żyje i funkcjonuje dana rodzina. Te czynniki razem wzięte mają istotny wpływ na kształtowanie osobowości dziecka.
Współczesna rodzina jak nigdy dotąd potrzebuje wsparcia instytucji, szczególnie społecznych. Dzisiaj wzór tradycyjnej, samowystarczalnej, wielopokoleniowej rodziny w świecie społecznego podziału pracy i wąskiej specjalizacji uległ rozpadowi. Ustąpił na rzecz wzorca rodziny nowoczesnej, ewoluującej w kierunku egalitarnego, partnerskiego modelu. Rodzina staje się nietrwała, mobilna przestrzennie i zawodowo, dwupokoleniowa, skierowana na niejasno rysującą się przyszłość. W tym kontekście nie każda nowoczesna rodzina będzie w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby swoich członków.
Na potrzeby niniejszego Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zebrał informacje, pozwalające na statystyczną analizę sytuacji rodzin w mieście Tychy w roku 2017.

Analiza aktualnej sytuacji rodzin w mieście Tychy w 2017 roku:

Dane Urzędu Miasta Tychy:

1. Liczba mieszkańców w 2017r. wynosiła 121 551 w tym:
   - 63 674 kobiet,
   - 57 877 mężczyzn;
2. Liczba dzieci w 2017r. wynosiła 21 524 w tym:
   - 10 499 dziewcząt,
   - 11 025 chłopców.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach:

1. Główne powody przyznania świadczeń:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	1143	2121
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	216	241
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym	190	862
	• wielodzietność	145	779
5.	Bezrobocie	712	1587
6.	Niepełnosprawność	957	1494
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	1593	2529
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	350	1129
	• rodziny niepełne	294	880
	• rodziny wielodzietne	76	405
9.	Przemoc w rodzinie	25	70
10.	Alkoholizm	196	309
11.	Narkomania	12	16
12.	Trudności w dostosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	37
13.	Zdarzenie losowe	4	9
14.	Sytuacja kryzysowa	3	5

2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną:

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym m.in:	2087	3693

• rodziny z dziećmi	513	1842
• rodziny niepełne	294	880
• wielodzietne	145	779

3. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną:

Rodzaj pomocy	**Liczba osób, którym przyznano świadczenie**	**Liczba rodzin**	**Liczba osób w rodzinie**
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych, w tym:	3375	1994	3518
świadczenia pieniężne	2669	1393	2729
świadczenia niepieniężne	1235	1060	1843

4. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, w tym z ustawy „Za Życiem”

Lp.	**Rodzaj świadczenia**	**Liczba rodzin**	**Liczba osób w rodzinach**
1.	Świadczenia rodzinne	4849	10 864
	w tym "Za Życiem:	10 (11 świadczeń)	36
2.	Świadczenia wychowawcze	8384	19 512
3.	Fundusz alimentacyjny	571	1829

Dane Działu Pomocy Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2017 – 63 rodziny
2. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia specjalistycznego w związku z przeżywaniem trudności opiekuńczo-wychowawczych:

- wsparcie psychologiczne – 55 osób/rodzin,
- wsparcie pedagogiczne – 45 osób/rodzin,
- poradnictwo rodzinne – 31 rodzin,
- mediacje rodzinne – 3 postępowania.

Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nieletnich:

Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora z powodu trudności opiekuńczo wychowawczych – 333 rodziny (1018 osób).

Pomoc rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W przypadku wystąpienia jakiejkolwiek dysfunkcjonalności rodziny, Państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężeniu zaistniałej sytuacji. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być ze sobą spójne i uwzględniać prawo do zachowania własnej tożsamości.
Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -

wychowawczej oraz organizację pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie trzyletnich programów wspierających rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych,a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie.
Zgodnie z art. 176 cyt. ustawy gmina posiada ustawowy obowiązek realizacji następujących działań:
1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:
a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 8 ust. 2), wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:
1. pracy z rodziną,
2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.
W oparciu o wspomnianą ustawę wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia tych zadań. Obowiązek ten, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Realizują go one w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Praca z rodziną odbywa się poprzez przydzielenie tam, gdzie jest to wskazane, asystenta rodziny. Ponadto w celu wspierania rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Praca z rodziną jest prowadzona również w formie:

- Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- Terapii i mediacji;
- Usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- Pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;

- Organizowaniu dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grup wsparcia, grup samopomocowych).

Ideą w tworzeniu niniejszego programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać.
Założenia Programu znajdują swoje uzasadnienie w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.

Adresaci Programu.

Program wspierania rodziny jest skierowany do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Trudności te są doświadczane przez większość, jeśli nie wszystkie rodziny z dziećmi i wynikają z naturalnych faz rozwoju rodziny. Większość rodzin potrafi pokonać je samodzielnie wykorzystując własne możliwości i zasoby, a także korzystając z powszechnie dostępnych usług i instytucji.
Program Wspierania Rodziny skierowany jest do tych rodzin, które z racji doświadczanych problemów przekraczających ich zasoby, nie są w stanie samodzielnie wypełniać funkcji opiekuńczo- wychowawczych wobec dzieci. Ze względu na zakres i rodzaj problemów jakie towarzyszą tym rodzinom, istnieje ryzyko doświadczenia przez nie zjawiska wykluczenia społecznego.
Dla przeciwdziałania wykluczeniu i zapewnienia rodzinie wsparcia ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 8 ust. 1) zobowiązuje organy jednostek samorządu terytorialnego do podjęcia działań, które w szczególności powinny polegać na:

- Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- Pomocy w integracji rodziny;
- Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- Dążeniu do reintegracji rodziny.

Główni realizatorzy Programu.

Realizatorami programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - organizator pracy z rodziną we współpracy m.in. z następującymi instytucjami, organizacjami:

1. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia,
2. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna,
3. Miejskie Centrum Oświaty,
4. Miejskie Centrum Kultury,
5. Miejskie Domy Kultury nr 1 i nr 2,
6. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
7. Teatr Mały,
8. Biblioteka Miejska,
9. Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat”,
10. organizacje pozarządowe.

Analiza SWOT.

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach zwrócił się do instytucji i organizacji działających na rzecz wspierania rodziny z prośbą o dokonanie analizy SWOT w obszarze realizacji

zadań związanych z pomocą rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze. Na podstawie otrzymanych analiz wyłoniono następujące zasoby, słabe strony, szanse i zagrożenia w wspieraniu rodzin na terenie Miasta Tychy:

MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia • Zwiększający się poziom kwalifikacji kadr systemu pomocy dziecku i rodzinie; • Zasoby i infrastruktura jednostek pomocy społecznej, jednostek poradnictwa specjalistycznego, placówek wsparcia dziennego oraz placówek oświatowych; • Duże możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych kadr; • Standaryzacja oddziaływań interwencyjnych związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie; • Większa identyfikacja problemu przemocy domowej przez podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie; • Pomoc psychologiczno - pedagogiczna kierowana do dziecka i jego rodziców; • Rozwój zawodów: koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, asystent rodziny, asystent osoby niepełnosprawnej itp.; • Realizacja Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych; • Realizacja programów dla rodzin p.n. „3+ Liczna Rodzina” oraz „Śląskie dla Rodziny – Karta Dużej Rodziny”; • Realizacja programów profilaktycznych przez placówki wsparcia dziennego, w tym dwie specjalistyczne, a także przez placówki oświatowe; • Postrzeganie rodziny jako podstawowej instytucji udzielającej wsparcia swoim członkom; • Doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny a także znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników MOPS; • Zaangażowanie organizacji	**Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia** • Długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy; • Ograniczone środki finansowe na działania zapobiegające wykluczeniu (profilaktyczne i pomocowe) oraz poszerzenie wsparcia dla rodzin; • Przewaga działań ratowniczych nad profilaktycznymi; • Niedostateczna współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinom, skutkująca brakiem skoordynowanych działań; • Niewystarczająca jakość oferty szkoleniowej uwzględniającej specyfikę działań różnych podmiotów; • Mała liczba placówek terapeutycznych świadczących bezpłatne usługi w zakresie terapii indywidualnej i rodzinnej; • Mała liczba programów profilaktycznych adresowanych do różnych grup odbiorców (dzieci, młodzież, dorośli); • Brak aktualnych badań, diagnoz opisujących skalę różnych problemów występujących w tyskich rodzinach (uzależnienia, przemoc, rozpad więzi); • Brak systemowych i spójnych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej; • Obniżenie znaczenia wartości rodziny w międzypokoleniowym przekazie kultury; • Osłabienie więzi rodzinnych i międzypokoleniowych; • Brak zaplecza technicznego do realizacji form wparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia); • Niewielka liczba bezpłatnych zajęć kulturalnych, sportowych oraz innych form organizacji czasu wolnego dla najuboższych osób, zarówno dzieci,

pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie; • Rozwój dostępności poradnictwa specjalistycznego (porady psychologiczne, pedagogiczne, warsztaty dla rodziców); • Rozwijająca się sieć bezpłatnego poradnictwa na rzecz rodziny (prawna i obywatelska); • Rozwój infrastruktury miasta (boiska, place zabaw, OW Paprocany, Aqua Park). **PPP** • Dobrze wyszkolona, kreatywna kadra • Różnorodne inicjatywy, pomysły • Praca z rodziną, rodzicami jest jednym ze statutowych zadań placówki • Bezpłatne porady, terapie **MOPS** • dobrze przygotowana doświadczona kadra • wieloletnie doświadczenie w pracy z rodziną wieloproblemową i przeżywającą trudności życiowe • doświadczenie w pracy interdyscyplinarnej • umiejętność sięgania po wsparcie innych instytucji/organizacji pracujących na rzecz rodziny • kreatywność, elastyczność w proponowanych rodzinie formach pomocy i wsparcia • praca z rodziną prowadzona bezpośrednio w środowisku rodzin	jak i dorosłych; **PPP** • Wielość zadań statutowych • Okres oczekiwania na zajęcia, terapię często wydłużony **MOPS** • niewystarczająca infrastruktura • zbyt dużo zadań do realizacji • niewystarczająca liczba osób bezpośrednio pracujących z rodziną • łączenie pomocy finansowej z pomocą specjalistyczną, wsparciem niematerialnym • niewystarczająca oferta szkoleniowa dla osób pracujących bezpośrednio z rodziną
SZANSE **Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia** • Rosnące przekonanie, że innowacyjność i partnerska współpraca międzysektorowa jest fundamentalną gwarancją skutecznej realizacji zadań publicznych; • Rosnąca otwartość na współpracę i komunikację międzysektorową; • Rozwój ekonomii społecznej jako kolejnego narzędzia do pracy z	**ZAGROŻENIA** **Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia** • Różnorodność i rozbieżność w rozumieniu standaryzacji usług integracji społecznej; • Utrudnione łączenie ról rodzicielskich i zawodowych na skutek braków w ofercie wspierania rodziny; • Marginalizacja obszaru integracji społecznej i niski prestiż zawodowy kadr;

członkami rodzin zagrożonymi wykluczeniem społecznym (pomost do wejścia tych osób na otwarty rynek pracy); • Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy w rodzinie; • Możliwości prowadzenia kampanii społecznych, dotyczących rozwiązywania problemów występujących w rodzinach (np.: „Jestem mamy i taty” - przeciw alienacji rodzicielskiej lub „Postaw na rodzinę”- promującej wzmacnianie więzi rodzinnych); • Zwiększenie dostępności do programów szkoleniowych o charakterze interdyscyplinarnym dla różnych grup zawodowych; • Duży potencjał III sektora w zakresie wspierania rodziny, wykorzystywanie wolontariatu; • Promowanie trwałości rodziny jako środowiska dającego poczucie bezpieczeństwa i wsparcia społecznego; • Promowanie w środkach masowego przekazu oraz dowartościowanie roli ojca w rodzinie; • Wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodziny; • Zwiększenie bazy wsparcia specjalistycznego dla młodzieży zagrożonej; • Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia; • Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia; • Możliwość zwiększenia propozycji spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży; • Możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania związane z rozwiązywaniem problemów, występujących w rodzinach.	• Starzenie się społeczeństwa generujące zwiększone zapotrzebowanie na rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych, powiązane z brakiem elastyczności systemu wsparcia; • Utrwalanie w społecznej świadomości przekonania o bezkarności przemocy, obniżenie zaufania do instytucji prawa i systemu interwencyjnego; • Ryzyko dehumanizacji działań ze względu na obciążenia związane z biurokracją; • Zwiększenie skali zjawiska wypalenia zawodowego wśród przedstawicieli podmiotów uczestniczących w działaniach interwencyjnych; • Brak długofalowej strategii finansowania organizacji pozarządowych, działających w imieniu i na rzecz rodzin; • Wycofanie się szkoły z pełnienia funkcji wychowawczych i organizatora czasu wolnego; • Większe skoncentrowanie w pracy z rodziną na deficytach niż na zasobach; • Niewystarczająca współpraca instytucji i środowisk wspierających rodzinę; • Spadek znaczenia tradycji prorodzinnych; • Wzrost akceptacji społecznej dla kohabitacji oraz „alternatywnych” form życia rodzinnego; • Wzrost liczby rodzin monoparentalnych (samotnych rodziców); • Rozmywanie się wzorców ról rodzicielskich (deficyty więzi z ojcem); • Deficyty w zakresie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów i nauczycieli; • Świadome opóźnianie decyzji prokreacyjnych; • Pozostawianie dzieci bez opieki rodziców (eurosieroctwo); • Zanik więzi międzypokoleniowych; • Pozostawianie starszego pokolenia

PPP • Nowe obszary i tematy warsztatów, zajęć dla rodziców • Propozycje pracy i z rodzicem i z dzieckiem • Możliwość uzyskania bezpłatnie profesjonalnej pomocy **MOPS** • dalsza specjalizacja kadr w świadczeniu określonego rodzaju pomocy i wsparcia • podejmowanie szkoleń przez pracowników bezpośrednio pracujących z rodziną • dalszy rozwój interdyscyplinarnego podejścia do pomocy i wsparcia • oddzielenie pomocy finansowej od wsparcia i pomocy niematerialnej	bez wsparcia (rodzinnego i instytucjonalnego); • Lansowanie kultury singli w środkach masowego przekazu; • Wpływ grup subkulturowych na zachowania młodzieży (np. subkultura emo a zachowania samobójcze) • Wzrost kosztów utrzymania rodziny; • Zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci. **PPP** • Zbyt wiele zadań powoduje spłycenie działań • Rodziny nie otrzymują natychmiastowego wsparcia • Rodzice zniechęcą się poprzez oczekiwanie **MOPS** • kojarzenie pomocy MOPS jako świadczonej w „sytuacjach patologii” • wypalenie zawodowe pracowników pracujących bezpośrednio z rodziną • biurokratyzacja usług świadczonych na rzecz rodziny przeżywającej trudności

CEL GŁÓWNY PROGRAMU.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu ich roli. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców.
2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i rodzin. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej.
3. Tworzenie warunków i możliwości służących rozwojowi aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.
4. Doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podnoszenie kwalifikacji specjalistów.

1. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu ich roli. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, prawne), terapia rodzinna/indywidualna, mediacje rodzinne	MOPS, PPP, organizacje pozarządowe	Liczba osób/rodzin, ilość porad
2.	Praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, również w sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	MOPS, PPZ "Kwadrat", placówki wsparcia dziennego	Liczba osób/rodzin
3.	Pomoc asystenta rodziny	MOPS	Liczba rodzin
4.	Organizowanie i prowadzenie grup: • psychoedukacyjnych dla dorosłych, podnoszących umiejętności społeczne, rodzicielskie itp. • rozwojowych, psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży, treningów umiejętności społecznych itp. • wsparcia • samopomocowych	MOPS, PPP, organizacje pozarządowe	Liczba osób, ilość działań
5.	Organizowanie kampanii, konferencji na rzecz wspierania i wzmacniania roli rodziny w kształtowaniu propsołecznych postaw dzieci i młodzieży	Wydział Spraw Społ. i Zdrowia, PPP, MOPS,organizacje pozarządowe	Ilość kampanii, konferencji
6.	Organizacja i prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia,MOPS, organizacje pozarządowe	Liczba osób, ilość placówek

2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i rodzin. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno – bytowej

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	MOPS	Liczba osób, rodzaj wsparcia
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkołach, przedszkolach i placówkach wsparcia dziennego	MOPS, MCO, placówki wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe	Liczba osób, ilość placówek
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin wymagających wsparcia /kolonie, obozy, akcja lato, akcja zima/	MOPS, placówki wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe, MDK, MCK, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	Liczba osób, ilość działań
4.	Udzielanie stypendiów i zasiłków szkolnych uczniom będącym w trudnej sytuacji materialnej	MCO	Liczba osób, rodzaj wsparcia

3. Tworzenie warunków i możliwości służących rozwojowi aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	MCK, MDK, MOSiR,	Liczba uczestników, ilość działań
2.	Organizowanie i prowadzenie edukacji kulturalnej, kształtującej właściwe postawy wśród dzieci i młodzieży	Teatr, biblioteka, MDK, MCK	Liczba uczestników, ilość działań

4. Doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podnoszenie kwalifikacji specjalistów

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Podnoszenie kwalifikacji kadry poprzez szkolenia rozwojowe	MOPS, PPP, Wydział Spraw Sppołecznych i Zdrowia, PPZ "Kwadrat", organizacje pozarządowe i inni	Ilośc szkoleń
2.	Superwizja pracy specjalistów	Wydział Spraw Społeznych i Zdrowia, MOPS	Ilość spotkań superwizyjnych
3.	Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką wykluczenia społecznego i pomocy rodzinie	Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej	Ilość godzin
4.	Organizowanie konferencji, spotkań dla specjalistów pracujących w obszarze pomocy i wsparcia rodziny	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	Ilość konferencji, spotkań

MONITORING GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZIN.

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny w Mieście Tychy na lata 2018-2020 będzie monitorowana i ewaluowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach, w oparciu o zebrane od realizatorów informacje, będzie przygotowywał i przedstawiał coroczne sprawozdania z realizacji Programu. Pozwolą one na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i pozwolą na ewentualną modyfikację działań poprzez określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w Programie. Wskaźnikami osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych będą dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań wskazane w tabeli działań.